Gemeente Borne

Voorstel gemeenteraad

Kenmerk	26int04624
Onderwerp	Financiële eindejaarswijzigingen 2026

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel
Dit voorstel is beleidsarm en heeft tot doel onrechtmatigheden bij de controle van de jaarrekening 2026 te voorkomen en ervoor te zorgen dat de realisatie in lijn is met de budgetten. We wijzigen de begroting financieel door onder andere de budgetten te actualiseren. Ook wordt een voorstel gedaan tot budgetoverheveling van 2026 naar 2027. Tot slot wordt de begroting geactualiseerd door een aantal (programmaoverstijgende) technische wijzigingen.

Aan uw gemeenteraad wordt voorgesteld

1.1 Het krediet parkeeroplossing 't Wooldrik op te hogen met € 200.000;
1.2 De looptijd van de volgende kredieten te verlengen:
   A. Rotonde Azelosestraat/ Twickelerblokweg fietspad;
   B. Verduurzaming sporthal De Wensinkhof;
   C. Sportcentrum Borne (deel terreininrichting);

2.1 Het geactualiseerde begrotingssaldo 2026 van € 1.516.000 voordelig vast te stellen;
2.2 Het saldo als volgt te bestemmen:
   A. Een bedrag van € 893.000 te storten in de reserve Duurzaamheid;
   B. Het resterende saldo van € 623.000 te storten in de reserve Beleidsontwikkeling;

3. De budgetoverhevelingen van 2026 naar 2027 van € 1.445.000 in 2026 te storten in de reserve budgetoverhevelingen en als volgt weer te onttrekken:
   A. In 2027 een bedrag van € 1.396.000;
   B. In 2029 een bedrag van € 49.000;

4. De (programmaoverstijgende) technische wijzigingen (volgens tabel 4) vast te stellen.

Aanleiding
De opzet van deze eindejaarswijziging is bewust beknopt. Organisatiebreed zijn de bekende/ verwachte afwijkingen in baten en/ of lasten vanaf € 25.000 geïnventariseerd. Per programma is vervolgens bekeken of de begrote baten en/ of lasten van dat programma om aanpassing in de begroting vragen. Dit voorstel bevat financiële en administratieve aanpassingen. Het doel is om begrotingsafwijkingen en onrechtmatigheden zoveel mogelijk te voorkomen en de begroting actueel te houden.

Er is voor de aanpassingen gekeken naar de volgende onderdelen:

1. De investeringskredieten 2026.
2. Het saldo van 2026 wordt bijgewerkt op basis van de septembercirculaire 2026 en actualisatie van budgetten.
3. Overhevelen van budgetten van 2026 naar 2027: een aantal incidentele budgetten is in 2026 nog niet gebruikt, omdat werkzaamheden later worden uitgevoerd. Deze budgetten worden daarom doorgeschoven naar 2027.
4. (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen: door enkele administratieve wijzigingen worden budgetten beter afgestemd op de werkelijke uitgaven. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het totale budget. Waar nodig worden budgetten toegevoegd aan de juiste reserves.

Beoogd effect
De begroting 2026 sluit beter aan op de verwachte realisatie. Daardoor zijn minder toelichtingen nodig in de jaarrekening en neemt de kans op begrotingsonrechtmatigheden af.

Argumenten
Bij afwijkende besluitvorming kan sprake zijn van onrechtmatigheden in de jaarstukken 2026, hetgeen gevolgen kan hebben voor het rechtmatigheidsoordeel van het college en het getrouwheidsoordeel van de accountant over de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast zijn de voorgestelde overhevelingen en budgetaanvragen noodzakelijk om de gemeentelijke taken doelmatig en volgens planning uit te voeren.

1. Investeringen
Om begrotingsontrechtmatigheden te voorkomen en te voldoen aan interne spelregels wordt voorgesteld de investeringskredieten qua doorlooptijden en beschikbaar gestelde middelen bij te werken naar de meest recente stand van zaken.

2. Effecten begrotingssaldo 2026
Om de begroting aan te laten sluiten bij de realisatie en ter voorkoming van begrotingsonrechtmatigheden zijn een aantal voor- en nadelen gemeld. Daarnaast is het beeld geactualiseerd met de uitkomsten van de septembercirculaire 2026. Daarbij geldt dat om de administratieve lastendruk van het meerjarig budgetten moeten overhevelen te voorkomen en middelen apart te houden zijn een aantal bestemmingsreserves ingericht. Voorgesteld wordt om volgens bestendige lijn middelen te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid.

3. Budgetoverheveling
Voordeel van de besluitvorming over budgetoverheveling in het lopende begrotingsjaar is dat de budgethouders direct inzicht hebben in de beschikbare budgetten van 2027 en daarom in een eerder stadium beslissingen kunnen nemen over de aanwending ervan, waardoor er geen onrechtmatige uitgaven worden gedaan. Voor de beleidsimpuls dienstverlening geldt dat het traject een half jaar later van start is gegaan. Er zijn hiervoor middelen gereserveerd in 2027 en 2028. De vertraging betekent dat er in 2029 middelen benodigd zijn. Daarom worden deze middelen pas in 2029 onttrokken.

4. (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen
De technische wijzigingen zijn administratief van aard. Zij zorgen ervoor dat budgetten, programma's en reserves beter aansluiten op de uitvoering. Het begrotingssaldo wijzigt hierdoor niet.

Kanttekeningen en alternatieven

2.2. Alternatief saldo presenteren

De gemeente hanteert als bestendige werkwijze dat het begrotingssaldo na bestemming op € 0 uitkomt. Eventuele voor- of nadelen worden daarbij verwerkt via de reserves. Dit is een beleidskeuze van de gemeenteraad en geen expliciete verplichting uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het is daarom ook mogelijk om een begrotingssaldo zichtbaar te laten staan en daar afzonderlijk een besluit over te nemen. Deze werkwijze past binnen de geldende BBV-regels, zolang de begroting structureel en reëel in evenwicht blijft. Aanpassing van de werkwijze kan eventueel aan de orde komen bij de herziening van de financiële verordening.

Financiën

De afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2026 worden in dit voorstel toegelicht in vier onderdelen, te weten:

1. Investeringskredieten.
2. Actualisatie van het begrotingssaldo 2026.
3. Budgetoverhevelingen van 2026 naar 2027.
4. (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen.

In de onderstaande tabel staan de financieel technische gevolgen van de vier onderdelen:

Tabel 1. Onderdeel FEW 2026 (x € 1.000)	Wijzigingen 2026	V/N
1. Investeringen	0	
2.1 Actualisatie begrotingssaldo	1.516	V
2.2 Storting bestemmingsreserve duurzaamheid	-893	N
2.4 Storting saldo in reserve beleidsontwikkeling	-623	N
3.1 Budgetoverheveling: afroming budget	1.445	V
3.1 Budgetoverheveling: storting in reserve	-1.445	N
4. Saldo technische wijzigingen	0	
Saldo	**0**	

De wijzigingen onder onderdeel 2 hebben effect op het begrotingssaldo en de programma's. De wijzigingen onder onderdelen 1, 3 en 4 hebben geen effect op het begrotingssaldo. Nadere toelichtingen staan de in de bijlage bij dit voorstel.

Onderdeel 1: Investeringskredieten

Er worden in de financiële eindejaarswijzigingen afwijkingen gerapporteerd als het gaat om overschrijdingen en op looptijd.

Kredietoverschrijding:
In 2026 worden er geen overschrijdingen verwacht. Zoals in de meest recente voortgangsrapportage over het sportcentrum Borne is gemeld wordt wel in 2027 een overschrijding van € 200.000 verwacht (van € 1 miljoen naar € 1,2 miljoen) voor de parkeeroplossing 't Wooldrik. Voorgesteld wordt daarom het beschikbare krediet hiervoor op te hogen met dit bedrag. Het structurele nadeel hiervan wordt in de P&C documenten van 2027 verwerkt en valt naar verwachting weg tegen de voordelen op de andere onderdelen binnen de realisatie van het sportcentrum.

Looptijd:
Onze spelregel is dat kredieten twee jaar open mogen staan, tenzij er een goede reden is waarom er een langere periode nodig is. Hierbij wordt er gerapporteerd op nieuwe afwijkingen. Een aantal kredieten, zoals bijvoorbeeld de reconstructie van de Oonksweg heeft langer nodig dan de twee jaar. Hier is echter in het verleden al op gerapporteerd, vandaar dat er in dit overzicht geen nieuwe melding wordt gedaan. Voor de volgende investeringen geldt dat de werkzaamheden nog niet volledig zijn afgerond, waardoor de kredieten een jaar langer open blijven staan:

1. Rotonde Azelosestraat/ Twickelerblokweg fietspad
2. Verduurzaming sporthal De Wensinkhof.
3. Sportcentrum Borne
   Het sportcentrum Borne is in augustus in gebruik genomen. Het grootste deel van het krediet wordt daarom afgesloten, met uitzondering van het deel terreininrichting (€838.000). Dit deelkrediet blijft nog een jaar open staan om de werkzaamheden te kunnen afronden.

De financiële effecten hiervan van het doorschuiven zijn incidenteel van aard. Er ontstaat een vrijval van kapitaallasten in 2027. Dit wordt verwerkt in de halfjaarrapportage 2027. Bij de jaarstukken 2026 worden alle investeringen nogmaals integraal toegelicht. In de bijlage is een nadere specificatie te vinden van alle investeringskredieten, startdata, geplande einddata etc.

Gemeente Borne

Onderdeel 2: Actualisatie van het begrotingssaldo 2026

De begroting 2026 is doorgelicht en geactualiseerd op verschillende onderwerpen ter voorbereiding op de werkzaamheden voor de jaarrekening 2026. Het totale verwachte voordelige saldo voor 2026 bedraagt € 1.516.000. Voorgesteld hiervan € 893.000 te storten in de reserve duurzaamheid. Voor het restant ad. € 623.000 wordt voorgesteld de bestendige gedragslijn te volgen en deze te storten in de reserve beleidsontwikkeling. Onderstaande tabel laat alle mutaties zien met effect op het saldo:

Tabel 2. Effect op begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2026	
Begrotingssaldo voor eindejaarswijzigingen	**0**	
1. Septembercirculaire 2026	310	V
2. Middelen duurzaamheid:		
2.a. CDOKE-middelen	740	V
2.b. Energietransitie	203	V
2.c. WUP Wensink Zuid	50	N
3. Vrijval stelpost taakmutaties gemeentefonds	161	V
4. Hogere dividendopbrengsten	70	V
5. Herontwikkeling Rheineplein vrijval i.v.m. grex	100	V
6. Bijstelling opbrengsten leges	67	V
7. Hogere energielasten	110	N
8. Lagere huuropbrengsten vastgoed	60	N
9. Hogere opbrengsten fysieke leefomgeving	54	V
10. Hosting	31	V
Geraamd saldo voor bestemming FEW	**1.516**	**V**
Dotatie reserve duurzaamheid (nr. 2a t/m 2c)	-893	N
Dotatie reserve beleidsontwikkeling	-623	N
Geraamd saldo na bestemming FEW	**0**	

Voor verdere toelichtingen op de actualisatie van de begroting 2026 wordt verwezen naar onderdeel 2 van de bijlage bij dit raadsvoorstel.

Onderdeel 3: Budgetoverheveling van 2026 naar 2027

In onderstaande tabel een overzicht van de budgetten waarvan wordt voorgesteld deze over te hevelen van 2026 naar 2027. Dit gebeurt met een verlaging van de budgetten in 2026 en storting in de reserve budgetoverheveling. De bedragen worden vervolgens in 2027 onttrokken aan deze reserve en aan de budgetten van 2027 toegevoegd. Voor de beleidsimpuls dienstverlening geldt dat het traject een half jaar later van start is gegaan. Er zijn hiervoor middelen gereserveerd in 2027 en 2028. De vertraging betekent dat er in 2029 middelen benodigd zijn. Daarom worden deze middelen pas in 2029 onttrokken.

Tabel 3. Budgetoverhevelingen van 2026 naar 2027 (x € 1.000)	
1. Taakmutaties gemeentefonds via stelpost	522
2. Omgevingsplan	208
3. Voorbereidingskosten herinrichting De Haven	97
4. Aanpakken onrechtmatig grondgebruik - snippergroen	63
5. Wet versterking volkshuisvestingsprogramma	55
6. Leefbaar Zenderen	50
7. Aanschaf GIS systeem doorgeschoven naar 2027	50
8. Onderzoek open sportpark	30
9. Aanpakken onrechtmatig grondgebruik - volkstuinen	30
10. Containerberging De Veste	25
11. Personeelsinformatiesysteem	109
12. Bouwsteen A28 bedrijfscontinuïteitsmanagement	32
13. Incidentele budgetten sport	125
Totaal saldo over te hevelen naar 2027	**1.396**
14. Bouwsteen A17 Beleidsimpuls Dienstverlening	49
Totaal saldo over te hevelen naar 2029	**49**
Totaal saldo over te hevelen	**1.445**

Voor verdere toelichtingen op de actualisatie van de begroting 2026 wordt verwezen naar onderdeel 3 van de bijlage bij dit raadsvoorstel.

Onderdeel 4: (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen

Alle wijzigingen tussen programma's in de programmabegroting vallen onder het budgetrecht van de gemeenteraad. Onder dit budgetrecht vallen ook de wijzigingen die binnen een programma plaatsvinden en leiden tot aanpassing van de lasten of baten van het programma.

De volgende wijzigingen zijn budgetneutraal en technisch van aard:

Tabel 4. (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen 2026 (x € 1.000)	
1. Nationaal isolatieprogramma	1.003
2. Achterstallig onderhoud wegen	700
3. Vennootschapsbelasting	390
4. Bijdrage Provincie aan BAS (bodem)	262
5. Dekking pensioen oud-wethouders via voorziening	245
6. Bibliotheekwerk overhevelen van stelpost naar programma	200
7. Tijdelijke maatregelen 't Wooldrik	75
8. Suïcidepreventie	12

Voor verdere toelichtingen op de (Programmaoverstijgende) technische wijzigingen wordt verwezen naar onderdeel 4 van de bijlage bij dit raadsvoorstel.

Vervolg na besluitvorming
Na vaststelling worden de wijzigingen verwerkt in de begroting.

Borne, 10 november 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Meijerink	drs. J.H.R. Pierik

Bijlage(n)
26int04625 Raadsbesluit Financiële eindejaarswijzigingen 2026
26bij12196 Bijlage met toelichtingen bij Financiële eindejaarswijzigingen 2026